

Iso fakoj za žitem in sočvirju. Proseno zrnje se laško porabi tudi kot hrana za konje.

Zeleči bi bilo, da se ljudstvo zopet povrne k pridelovanju prosa, kjer se razmere za to ugodne. To bi bilo umestno posebno sedaj, ko se druga živila težko dobijo, pa tudi zaradi varčnosti, da se denar ne izdaja po nepotrebnem za reči, ki se dovajajo k nam iz drugih krajev.

Opomba uredništva: Ako komu primanjkuje semen, naj se obrne do c. kr. žetvenega komisarja na okrajnem glavarstvu, ki bo gotovo vedel posestnikom svetovati, odkod dobiti preso za seme.

Italijansko bojišče.

Italijanom ni nič kaj ljubo, da se Tisai pošlali nekaj moštva na francoska bojišča. Polkovnik Baron piše v „Giornale d'Italia“, da bi naj Angleži poslali več čet na Francosko, Italija pa ne more slediti ruskemu zgledu, kajti italijanske žrtve so veliko večje kakor angleške, četudi je Italija gmočno slabelša. In vrhu tega se čuti Anglija na otoku za svojim brodom varna, dočim mora Italija, ki je slaba, računati na avstrijski vpad.

Na italijanski fronti so se vršili posebno hudi boji na Tirolskem za gorsko višino Kol di Lana. Lah se nam jo vzeli, a en greben smo jim že zopet odvezeli. Pa tudi če bi Kol di Lana ostal v laških rekah, bi Lah ne mogli posebno napredovati, kajti hitro za Kol di Lano, niti 4 km daljave, se dviga gora Sette sassi, visoka 2700 metrov, in ob strani se nahajajo še druge višine, ki morejo uspešno braniti vsa podvzetja ob vznožju gore.

Napad na Trst bode gotovo naši letalci ob pravem času pošteno poplačali.

V Italiji so se zopet vpoklicali novi vojaški ovezanci pod orožje.

General Borojevič o soški armadi.

Dunajski list „Neue Freie Presse“ se je obrnil na nekatere naše najodličnejše vojskovodje s prošnjo, da napišejo za Veliko noč nekaj besed o svojih armadah. General Borojevič je poslal dunajskemu listu naslednje pismo:

„Vašemu povabilu, da izpregovorim k velikonočnim praznikom nekaj besed o soški armadi, se po mojem mnenju najbolje odzovem, ako govorim o posamezniku, o priprostemu vojaku, o častniku na fronti, o malih kamenčkih, iz katerih je sestavljen prekrasni mozaik naše armade.

Ni treba zagotavljati, da se vse stori, da se uroda vrlik mož, ki se 11 mesecev vsako uro nahajajo v sili in nevarnosti, čim najbolj olajša, da se jih z vsem preskrbi, kar jih jači v izpolnjevanju njihove ponosne naloge. Zvestoba in vnema, s katero izpolnjujejo svojo težko dolžnost, se izraža pogostoma v posameznih dejanjih, v usodi posameznikov, ki silno gane celo srce starega vojaka, kakoršen sem jaz.

Iz tisočev podobnih prigodb Vam hočem podati le eden mal dogodek:

V armadi imam moža, četovodjo Pavla Golcsova, ki se je beril v Srbiji, v Karpatih, ob Sanu in ob Soči. Šestkrat ranjen, komaj ozdravljen, se je vedno znova povrnil na fronto. V četrti soški bitki sedmč težko ranjen, s tremi častnimi znamenji odlikovan, je bil vprašan, ako ima kako željo, ki bi mu jo mogli izpolniti. Ali veste, kaj je hotel? Prosil je, da se mu omogoči videti svojega poveljujočega generala, da bi mu mogel izraziti zvestobo do smrti.

Ta želja se mu je izpolnila. V bitkah preizkušeni cesarski in kraljevski princ, sam junak in kar najbolj čeneč pravo hrabrost, je pohitel k junakovi postelji.

Ali je treba, da Vam o razpoloženju soške armade še kaj več razlagam? Ali naj še navajam nofranje vzroke njenih uspehov?

Narod, armada, ki ima take moze, stoji pokonci v najsilnejšem viharju, se ne vda celemu svetu sovražnikov. Biti takim možem voditelj, je največja sreča na tem svetu. To je največičastnejše, kar more doživeti vojskovodja, da se zrealijo njegove želje in njegovi cilji v srečo vsakega posameznega moža. Najvišje je tu samo ob sebi umevno. Podjetnost, drznost in radostno prevzemanje odgovornosti od generala do prostaka slavijo tu triumfe.

Ta duh je pokopal v soških bitkah veselje veliko silnejšega sovražnika do napadov.

Borojevič, general pehote.“

Boji na Doberdobski planoti.

Na južno-zahodnem robu Doberdobske planote, t. j. med Selcami in Tržičem, se vrše od 21. aprila naprej živahni boji. Sovražnik se trudi, da bi predril našo črto, a zaman. Borba se je nadaljevala tudi čez praznike. Dne 24. aprila so naši udrli pri Sv. Martinu v sovražno postojanko in so tam uničili z razstrelbami vse italijanske obrambne naprave.

Na Veliki četrtek so Lah severni del Gorice zopet srdito obstreljevali.

Lahi zopet metall bombe na Trst.

Na Veliki četrtek, dne 20. aprila, je priplulo nad Trst zopet 7 laških zrakoplovcév in je vrglo 25 bomb na mesto. Ubityh je 9 oseb, med temi 5 otrok. Vse je zadela ena sama bomba. Druga bomba je zadela salezijanski samostan; v katerem je okrog 500 otrok molilo pred sv. Rešnjim Telesom. Samostan se je porušil, a otrokom se — glej čudež! — ni zgodilo nič hudega. Srečno so vse spravili izpod razvalin.

Borba za Kol di Lano.

Izhodno od Bolcana na Tirolskem leži ob italijanski meji čez 2000 metrov visoka gora Kol di Lana, katere obvladuje nižje gorovje v prostoru izhodno in severozahodno od Bolcana. Lah se na vse kriplje trudi, da bi dobil te gore v svojo posest. Po večtedenskih hudih bojih se je končno posrečilo Italijanom, da so dne 19. aprila, ko so poprej vrh gore z razstrelbami porušili, zasedli vrh Kol di Lano. Na Veliko soboto, dne 22. aprila, pa so naše čete zopet zasele opiralnišče „Graf“ na slemenu severozahodno od glavnega gorskega vrha. Naši so vse laške napade na svoje postojanke na Kol di Lani gladko odbili. Naši težki topovi obsipavajo Italijane vrh koldilanske gore z neprestanim ognjem.

Na Doberdobsu.

Slovenskoštajerski mladeniči nam pišejo z Doberdobske planote:

Ker smo sami krepki mladeniči, stojimo trdno kakor skala proti italijanskim jarkom in varujemo Doberdobske planote. Nesrečni sovražnik je že večkrat hotel predreti naše vrste na Doberdobsu. A nobeden napad se mu še ni posrečil. Dne 23. marca je napadel sovražnik petkrat naše postojanke. Pa slovenskoštajerski fantje stojijo kakor skala trdno, zato je bil vsak napad popolnoma odbit in Lah se bili vrženi nazaj. Kri naših slovenskoštajerskih fantov ne stali in Lah si na Doberdobski zemlji ne bo polente pražil. Vaš naročnik Jakob Živko od Sv. Lenarta v Slov. gor., Jožef Potočnik iz Frama pri Mariboru, Franc Robar iz Leviča pri Slov. Bistrici, Martin Pengračič, Jurij Ajd in Franc Kapun od Sv. Mortina pri Slov. Bistrici, Anton Stumpf iz Brežnice pri Poljčanah in Jožef Soršak iz Brinja pri Slov. Bistrici.

Bog kaznuje Italijana za nezvestobo.

Italijansko bojišče, dne 4. aprila: Srčne pozdrave pošiljamo s koroških planin vsem bralcem našega „Slovenskega Gospodarja.“ Naznanim Vam, da polentar tukaj še precej strelja s topovi, pa najraje na kako pečino, kjer menda vidi kakšno divjo kozo, da bi jo dobil, ker se že bliža Velika noč in bi si gotovo rad za ta dan kako boljšo stvar napravil. Naše drage nam slovenske domovine polentar nikdar ne bo imel v svojih rokah. V naših sreči gori ljubezen za našega presvitelega cesarja in za našo avstrijsko in slovensko domovino. Naše geslo je: Vse za vero, cesarja, dom! Bog naj Italijane kaznuje za njih grdo nezvestobo. Nas pa čuva Marija in vodi Bog, Gospod vojnih trum, in zmaga mora biti naša. Zato nam Bog pomagaj!

Slovenski vojaki na koroških planinah vse Slovence in Slovenke iskreno pozdravljamo! Ant. Kaučnik iz Zavodnje pri Šoštanjju; Anton Planinec iz Vranskega; Urban Koucl iz Marenberga; And. Ovčjak iz Topolšice pri Šoštanjju; Anton Ošlak iz Mislinje.

185 mrličev pred eno postojanko.

Janez Sedlašek iz Št. Vida pri Ptujju nam piše dne 11. aprila z italijanskega bojišča:

Polentariji postajajo vedno bolj in bolj žalostni in otožni. Ne slišimo iz njih strelskih jarkov več tistega prepevanja, kakor ob začetku vojske. Ne slišimo več tiste sanjarske pesmi o Trstu, katero so najraje prepevali. Njihove sanje po Trstu in po naših prelepih slovenskih deželah se jim razblinjajo. Upanje, da nam prederajo koroško fronto, jim je splavalo po vodi. Izprevideli so, kaj smo Avstrijci, posebno mi Slovenci, in da se z nami ni dobro šaliti. Odbili smo dosedaj vse srdite napade laških izdajalcev ter jih prav pošteno naklestili. Nekega dne smo šteli italijanske mrliče pred našimi žičnimi ovirami ter sem jih naštel samo pred našo postojanko 185. Boji se še vedno vršijo. Polentariji še vedno naskakujejo našo fronto, ali s tistim veseljem, kakor prej, sedaj ne več. Niti do naših žičnih ovir se ne morejo približati. Tem hujša pa je njihova artilerija, da s srditim ognjem zakrije onemoglost svoje pehote. Vsak dan pade pred nami do 300 sovražnih izstrelkov različnega kalibra. S posebno ljutostjo strelja verolomnik na lepo kapelo, katero so to zamo postavili. A Marija jo varuje, da jo ne poruši sovražna granata. V to kapelo hodimo k spovedi in k sv. obhajilu. — Bralcem „Slovenskega Gospodarja“, Sentvidčanom in vsem slovenskim Haložanom iskrene pozdrave!

Na koroških sneženih planinah.

Z italij.-koroške meje se nam piše dne 10. malega travna 1916:

Moj bojni stan se nahaja čez 2000 m visoko,

na še z debelim snegom pokritih skalah, kjer imam službo opazovalca.

Ta nova moja služba je zame nekaj posebnega. Opravljati jo mora le kaka zvitá butica. Ali zame je to zares veliko veselje, opazovati te polentarske črne sence, ki se plazijo po skalovju, kakor gadje, ki prežijo na vsako sled, kje bi se dalo Avstrijem kaj škodovati.

Ali te izdajalske grdune moje oko takoj najde, čeravno se po mačje potuknejo in hočejo priplaziti v naše obližje. Če jih opazim, kar »halo!« po telefonski žici in že zagromi naš »Janža« top — in joj polentariji se vale navzdol v pogubni prepad.

Mnogo so se trudile te izdajalske laške pošasti. Skušali so na vse načine, z vsemi pripravami in še celo tudi s smrtdljivimi bombami, si napraviti pot v lepo Koroško, še boj pa so se mu sline cedile po zeleni Štajerski, ali vse je bilo zaman. Mi slovenski topničarji smo mu podpisali in mu podelili pobegli list in smo ga zapečatali s trdimi jeklenimi granatami, tako da ne bo več po drugega k nam hodil. Po domače se to pravi, da smo ga dobro namlatili. Polentar je moral zapustiti več svojih kačjih zaleg. Jaz pa skrbno opazujem, da mi nobeden Lah ne pride v obližje in tudi nobenemu ne prizanašam. Godi se meni kot mojim tovarišem dobro, čeravno je še zima in debel sneg, vendar nas včasih solnce obišče ter razveseli s svojimi zlatimi žarki. Imam pa tudi upanje, da nam kmalu zasije žarek miru. Mi bomo trdno stali do zadnjega na bojišču na belih sneženih visočinah, mogoče tudi na njih enkrat vstanemo in se povrnemo k nebeski trumi.

Iskrene pozdrave! Jakob Mlinar, opazovalni podčastnik; Ignac Franc, korporal iz Ptujja; Rud. Greif, predmojster iz Gornjega Dupleka; Franc Bagar, vojaški sel od Sv. Jurija ob Ščavnici; Franc Breznik od Sv. Ane na Krembergu; Andrej Šepetauc iz Spielfelda nad Mariborom; Anton Vivot iz Slov. Gradca in Franc Ivanuš iz Ptujja.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču je razmeroma mir. Iz notranjosti se javlja, da so vpoklicani v Rusiji zopet novi letniki pod orožje.

Rusija pred važnimi dogodki.

Iz Kodańja se poroča: Odbori ruskih vojnih industrijalcev so izdali poziv na delavstvo, v katerem opozarjajo na potrebo skrčenja brezdelnih praznikov, ker stoji Rusija pred važnimi in odločilnimi dogodki.

Slovenski ulanec v Voliniji.

Vojak-ulanec Josip Juger od 5. ulanskega polka (polkovni štab) vojna pošta 57, piše dne 2. aprila svojim starišem v Borech pri Sv. Križu na Murskem polju:

Najprisrčnejša zahvala za poslano. Najbolj me je razveselil tobak, ker ga letos manj dobivamo ko lani. Tu ne dobimo drugega ko cigare, a še te so silno drage, kakor je sploh pri teh židih vse drago; tako n. pr. stane 1 kg sladkorja 1'60 K, 1 liter petroleja 1'60 K, 1 pol litra ruma 5 K itd. Veseli me, da še vendar najdete toliko časa, da pošljete svojemu sinu v 1200 km oddaljeno Volinijo, kar rabi in še mu povrh tako pogosto pisete. Dragi sestrici! Vajune kartice čitam vedno z največjim veseljem in vsikdar se mi zdi, ko prebiram novice, ki mi jih redno sporočate, da sem v krogu domačih. Saj tu nimam nikogar, s katerim bi se lahko razgovarjal v mili materinščini.

Vprašate, kako se mi godi in kaj delam. Imam še precej dobro. Vreme je krasno-spomladansko. Hrana je zadostna in dobra. Tuintam pride tudi pečenka na mizo. V takem izobilju seveda ne živimo več ko lansko jesen, ko smo Ruse tirali iz Galicije in Volinije. Takrat je bila pečenka naša vsakdanja jed. Pri svojem begu namreč Rusi niso imeli niti toliko časa, da bi mogli vzeti vse s seboj ali vsaj uničiti. Cele kope svinj in perutnine so se podile in potikale po polju. Mi jih seveda nismo gledali, temveč pridno lovili in klali. Meso smo pojedli, mast pa si shranili v sodčke. Še sedaj nam pride prav. Ker je ljudstvo većinoma pobegnilo z Rusi, bomo morali poljsko delo opraviti mi kakor že lansko jesen. Velikanska polja moramo zasaditi s krompirjem, posejati z ovsem in drugimi poljskimi pridelki. Vse delo se bo

vršilo s stroji. Tu se bomo učili umno kmetovati. Dozdaj sem opravljaj razna dela pri štabu. Oskrboval sem konja, nosil povelja v in iz fronte, stregel nekaj časa kadetu, nadomestoval celo tovariša v službi natakarija v častniški kazini. Pomislite! Zjutraj sem napravil vse potrebno v hlevu opoldne in zvečer pa sem stregel visokim častnikom pri mizi. Imenitno kaj ne! Ko so tovariši odšli na dopust ali je kdo zbolel, sem opravljaj vedno več služb. Zadnje mesce opravljaj službo postiljona. Vozim z dvema kljuseoma. Ušla mi torej ne bota Najraje vozim pakete, ker znam, da dobim tudi jaz en del. Jestvine si namreč delimo prav po bratovsko med seboj. Med nami vlada popolna edinost, saj nas čaka vse ista usoda. Vemo, da sloga jači, nesloga tlači. Pri grmenju topov utihnejo verski, narodni in stanovski prepiri. Vsi smo bratje. Avstrjci z dušo in telom, ki se borimo za svobodo no in mogočno Avstrijo, zgrajeno na podlagi pravičnosti in enakosti. Bog daj, da bi ne prelivali za tako sveto in pravično stvar zastoj krvi, da bi ne pozabili nikdar na nauke, ki nas jih je naučila vojska, da je le v slogi moč, da le z združenimi močmi lahko dosežemo preropenje naše ljube domovine Avstrije!

Sedaj pa še nekaj o zanimivem življenju tukajšnjih pravovernih judov. Imenujejo se pravoverni, ker se vedno zelo strogo izpolnjujejo Mojzsovo postavo. V petek ob solčnem zatonu začnejo praznovati soboto — njihov praznik ali bolje Gospodov dan. Takrat po možnosti prižgejo svečo. Že v petek si nakuhajo jedi za cel prihodnji dan. Zvečer zazidajo peč ter jo še le v soboto zvečer odprejo. Čeravno so zidje izredno lakomni in pohlepni, vendar ne delajo in ne prodajajo v soboto ničesar, če pa kaj prodajo, potem denarja ne vzamejo v roko, temveč jim ga mora kupec kam položiti, da za drugi dan s tem večjo slastjo pobejejo Svinjetine ne jedo, pač pa govedino, ki je od kristjana nočejo vzeti. Bog ne daj, da bi se kdo dotaknil njihove posode. Pravijo, da je tref (greh) in raje posodo zavržejo, ko pa bi iz nje jedli. Parkrat sem bil v njihovem templju. Ženske ne smejo v tempelj. Lani dne 28. septembra so obhajali svojo 5677. novo leto.

Vsako nedeljo smo pri sv. maši v znova posvečeni pravoslavni cerkvi. Kino nam nudi razvedrilo, vojaško kopalništvo pa nam krepi telo. V vseh ozirih je poskrbljeno za nas. Najslavesnejši treno tek je bil, ko nas je obiskal naš presvitli prestolonaslednik in je najhrabrejšim pripel na prsi zaslužene svetinje.

Okoliško hribovje obstoji iz krasnega apnenca in krede, ki pa se le malo izrabljata. Tu ležijo zakladi pod in nad zemljo, treba jih je le izkopati in porabiti. Upamo, da ti bogati kraji ne pridejo več pod rusko nazadnjaško gospodstvo. Tega ne želimo mi, ki smo za nje prelivali kri in ne tukajšnje poljsko in češko prebivalstvo.

Želim Vam veselo Vstajenje in sicer h globokemu verskemu, umnejšemu gospodarskemu in srečnejšemu narodnemu življenju! Ravnotako želim zopetno in lepše vstajenje tem porušnim in razstreljenim krajem, posebno še našim slovenskim primorskim pokrajinam. Naj bi vstala iz razvalin srečna naša ožja in širša domovina! Pozdrave!

Naši dragonci ob Dnjestru.

Z gališkega bojišča se nam piše: Borimo se in smo v vojni že od začetka, hvala Bogu, še vedno vsi zdravi in veseli. Dragonec Ant. Činžar je kuhar še iz vojašnice in se z vso pravico imenuje „najstarejši kuhar celega polka.“ Dragonec Ivan Rubinič je njegov „priložnik“ tudi že od začetka. Desetnik Joško Hočevar je mesar in oskrbuje cel eskadron z mesom itd. Doma smo: prvi iz Stajerske, drugi iz Primorske in tretji iz Kranjske. Tudi odlikovani smo že vsi trije. Nahajamo se večidel na ruskem bojišču, a obiskali smo tudi, čeravno le za kratek čas, italijansko bojišče. Sedaj pa zopet stojimo v črti ob Dnjestru.

Vesna je tu, solnce obseva in suši močvirja in pota so od dne do dne boljše. Na naši bojni črti ni razen manjših bojov nič posebnega, vendar napeto opazujemo skoro poslednji dan zanimiv boj naših in sovražnih aeroplanov, ki krožijo nad nami. — Naš „Luka“ (tako imenujemo top v našem obližju) rad zagrmí ob takih prilikah in marsikateri sovražni letalec naredi „obrat“ Činžar skače s kuhalnico okrog, kakor bi hotel vse pobiti. Rubinič ga opazuje izpod strehe. Hočevar ga pa zasleduje skozi svoj veliki daljnogled. Če razpočijo zlokobni šrapneli prenikajo, ali predaleč, tedaj zavpije Hočevar z močnim svojim glasom: „Hej, Luka! Ne boj se ga! Malo dalje in že je naš!“ Seveda stori Luka zmirom svojo dolžnost in največkrat prežene sovražne ptice.

Pričakujemo napeto nadaljnih velikih dogodkov tukaj. Srčen pozdrav!

Francosko bojišče.

Nemci so pri Verdunu dne 22. aprila na zapadni strani Moze zavzeli zopet nekaj sovražnih jarkov. Boj za Verdun se nadaljuje z vso srditostjo. Ob fronti, ki jo držijo Angleži, so Nemci na belgijskih tleh pri Ypernu zasedli okrog 600 metrov sovražne postojanke ter ujeli čez 1000 mož. Nemški vojni poročevalci pišejo, da je za Nemce glavni cilj verdunskih bojev, da zrahljajo in zdrobijo francosko vojno moč in da zavzetej Verduna ni glavni namen.

Borba za Verdun.

Borba za Verdun se nadaljuje. Nemška artilerija siplje neprestano granate iz najtežjih topov na verdunske utrbe, mesto samo je popolnoma porušeno. Francozi pričakujejo v najkrajšem času splošnega napada nemške armade na Verdun. Nemci kakor tudi Francozi spravljajo pred Verdun nove velikanske topove. V Parizu so si glede usode Verduna v velikih skrbih, zlasti ker so spravili Nemci pred Verdun v zadnjem tednu 80 novih velikanskih topov. — Francoske izgube pred Verdunom znašajo dosedaj okrog 180.000 mož.

Ruske čete na Francoskem.

Rusija je poslala na Francosko 6000 mož, ki so se v Marzeju izkrcali. Vsled tega vlada zdaj na Francoskem veliko navdušenje za Rusijo. Rusi so poslali samo izbrane čete. Očividno je, da 6000 vojakov Francije ne bo rešilo in da ima ta pošiljatev le bojni namen, da dvigne razpoloženje na Francoskem. Ob enem je migljaj za Angleže, naj tudi oni pošljejo več moštva na francosko bojišče.

Kje so Angleži?

Francozi, kojih čete se morajo z velikimi izgubami boriti pri Verdunu, so zelo nevoljni, da jim Angleži pomagajo razmerno le z majhnim številom vojaštva. Angleži pustijo druge krvaveči. Ugledni francoski politik Clemenceau piše: Ker so sedaj dospeli ruske čete v Francijo na pomoč, je čas, da vojni minister naše 17 let stare vojake odpokliče s fronte, sicer je bodočnost Francije v nevarnosti. Clemenceau končuje z vprašanjem: Kje ostajajo Angleži? — Da Francozi neprestano pikajo Angleže, je že učinkovalo. Angleži so prevzeli 2 km fronte od Francozov.

Pomorska bitka ob belgijski obali.

Dne 24. aprila zjutraj je priplulo pred zahodno belgijsko obal večje število angleških vojnih ladi in sicer monitorjev, torpednih rušilev in drugih ladij, ki so iskale mine in označevale prostore za obstreljevanje nemških postojank. Trije nemški torpedni čolni so napravili opetovane napade na angleške vojne ladje in jih prisilili, da so morale odpluti. Kljub hudemu obstreljevanju ni bil poškodovan noben nemški torpedni čoln.

Turška bojišča.

Turke je zadel na Kavkazu hud udarec. Dne 19. aprila so se Rusi polastili važne turške trdnjave Trapecunt ob maloazijski obali Črnega morja. Napad na Trapecunt se je izvršil s sušnega in z morja obenem. Rusi so nameravali po zavzetju trdnjave Trapecunt prodirati ob morski obali še dalje proti jugu, a kakor pravi turško poročilo, je bilo rusko prodiranje ustavljeno. Dalje proti izhodu se na južni strani jezera Van pri mestu Bitlis vrše večji boji, v katerih so bili Rusi glasom turških poročil zadnji čas zopet večkrat občutno tepeni.

V Mezopotamiji so ob reki Tigris Turki v bitkah dne 20. in 22. aprila natepli Angleže, kateri so izgubili v teh dveh bitkah čez 5000 mož. Trdnjava Kut-el-Amara še vedno kljubuje turškim oblegovalcem. Pri svoji armadi v Mezopotamiji je dne 19. aprila umrl na pegastem legarju vojskovodja Gole-paša.

Padeč Trapecunta.

Dočim Rusi na ostalem Kavkazu ne morejo uspešno prodirati v turško ozemlje, se jim je ob obali Črnega morja posrečilo, da so prodrli že 180—200 km daleč v Turčijo. Trapecunt je eno najvažnejših turških pristanišč ob Črnem morju. Rusom je bilo prodiranje posebno olajšano, ker vodi proti Trapecuntu več dobrih cest in ker armado na suhem lahko podpira tudi ruska mornarica. Znano pa tudi je, da je ruska armada v tem ozemlju napram turški v veliki premoči.

Gole-paša umrl.

Dne 19. aprila je umrl v glavnem stanu mezopotamske turške armade njen poveljnik, 73letni nemški general-maršal Gole-paša na pegastem legarju. Gole-paša je že pred leti preuredil turško armado po nemškem vzoru. Ko je tudi Turčija stopila v vojni vrstinec, je Gole-paša prevzel poveljstvo turških čet v Mezopotamiji, kjer se zadnji čas bijejo vroči boji za Kut-el-Amara. Pri svojem odhodu v Mezopotamijo je, kakor preroško, rekel: Teško da se bom vrnil iz Mezopotamije. V tako visoki starosti se enake požrebne spremembe plačujejo zelo drago, toda sveta dolžnost me kliče. — Zalovanje po Gole-paši na Turškem je splošno in globoko.

Slovenske žrtve za domovino.

— Jurij Fekner. V Braslovčah je dne 16. aprila na dopustu umrl za nasledki rane, ki jo je dobil na južnem bojišču, skrben mož Jurij Fekner. Bodi mu domača zemljica lahka!

— Anton Ivanšek, Anton Polovič, Franc Furlan, Janez Sluga. Iz Dobove pri Brezicah se nam poroča: Došla so uradna naznanila, da so darovali življenje za domovino vojaki: Anton Ivanšek, pačel pri Ravaruski 26. avgusta 1914, Anton Polovič, četovodja, umrl ob Soči 28. oktobra 1915, Franc Furlan pri Gorici 26. oktobra 1915, Janez Sluga pri Belgradu 28. oktobra 1915, sin cerkvenega ključarja podružnice na Mostecu. V naši župniji je že dvanajst pobožnih mater Rahel, katere obokujejo svoje sinove-vojake s tolažbo, da vživajo plačilo v večni domovini.

— Ignac Kardinar. Ljuto mer: Kakor poročajo bojni tovariši, je padel na Doberdobski planoti na praznik Vseh Svetnikov 1915, popoldne ob dveh, mladenič Ignac Kardinar. Granata mu je odtrgala glavo. Padli je bil rojen leta 1893 na Gornjem Krapju iz znane, dobre in občespoštovane kmečke hiše. Bil je veren, miroljuben in pošten mladenič. Ljubil ga je vsak, kdor ga je poznal; sovražnika gotovo ni imel nobenega. Hud udarec je to za blage starše, sestri in brata-vojaka. A Bog naj tolaži vse v tej žalosti, saj je bil njihov Ignac pripravljen na smrt. Predno je šel na bojišče, je še ganljivo prosil svoje domače odpuščanja in se od njih lepo poslovil. Med drugim je pisal: „Danes, to je dne 19. 7., bomo imeli sv. spoved, jutri pa sv. obhajilo. Zelo sem bil vesel, ko sem slišal to povelje, da se bomo še poprej spravili z Bogom. Bili so pa prav žalostni slučajji ta dan. So tudi taki vmes, da niti sedaj niso hoteli k spovedi, dasiravno so imeli priložnost. Kako ne bi Bog kaznoval nevernega ljudstva, ker se še v teh rešnih časih ne spreobrne. Z Bogom ostanite, molite za me! Spominjajte se me pri sv. maši, ker to dosti pomaga. Šel bom z božjo pomočjo, nič ne žalujte. Če bo tudi mene zadela smrt, kakor mnoge druge, bom tudi jaz moral močiti tujo zemljo s svojo krvjo.“ In to se je žalibog zgodilo. Upal je vedno, da še kedaj vidi svoje drage domače. A božja previdnost je drugače odločila. Počivaj v miru, dragi Ignac!

— Ludovik Ranner in Anton Ledenik. Kamnica pri Mariboru: Ludovik Ranner, 20 let star, pri 47. pešpolku je bil dne 3. julija 1915 zadet od šrapnela in pri priči mrtev. Počiva na Doberdobski planoti. Anton Ledenik, 20 let star, pri pešpolku 47, se je vojskoval od začetka proti Lahom in je bil dne 22. novembra 1915 težko ranjen od granate v desno koleno. Rana je bila tako huda, da je izdihnil svojo dušo v bolnišnici na Gorjanskem pri Sezani dne 4. februarja 1916. Oba sta bila cerkvena pevca. Naj počivata v miru! Oba krije slovenska zemlja.

— Štefan Stojšek. Sv. Florijan ob Boču: Med junake prištevamo tudi rojaka-vojaka Štefana Stojšeka iz Stojnega sela 64, ki je dne 19. marca letos umrl v epidemični bolnišnici v Ljubljani.

Razne novice.

* Zapiranje duhovnikov na Koroškem. Najvišje armadno poveljstvo na Koroškem v posebnem oklicu svari javnost, da ne sumničih duhovskega stanu, in prefí z ostrimi in strogimi kaznimi. V tem oklicu se glasi: Iz raznih krogov se je poročalo vrhovnemu poveljstvu na Koroškem o govoricah, ki jih glede na aretacije duhovnikov širijo očividno z zlobne strani z najbolj pustolovskimi kombinacijami. — Pribijem: V ožjem vojnem ozemlju so poklicana poveljstva in oblasti dolžne, da najhitreje nastopijo proti vsem pojavom, ki bi na kakoršenkoli način škodovali vojni moči države. Izključeno je navadno, da bi se čakalo toliko časa, dokler se pojasi kaka kričva; večkrat se morajo že ob začetku poizvedb izvesti aretacije z ozirom na nevarnost dogovorov ali bega. Skoraj redno se pa takoj v javnosti govori o vo-